

Projekt

z dnia 21 sierpnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BYTNICA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bytnica na lata 2026 -2029**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) uchwala się

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Bytnica na lata 2026 -2029**

§ 1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. W 2022 roku realizacja zadań wskazanych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 ze zm.) oraz w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939 ze zm.) odbywa się na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych. W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642). Ustawodawca wskazał gminom środki finansowe na realizację zadań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

§ 2. Realizatorzy:

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939 ze zm.). Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- 1) Wójtem Gminy Bytnica i powołaną przez niego Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Poradniami Odwykowymi lub Placówkami Lecznictwa Odwykowego,
- 3) Powiatową Komendą Policji w Krośnie Odrz.,

- 4) Sądem Rejonowym w Krośnie Odrz.,
- 5) Organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy,
- 6) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 7) Zespołem Edukacyjnym w Bytnicy,
- 8) Gminną Biblioteką Publiczną w Bytnicy.

§ 3. Diagnoza Sytuacyjna dotycząca problemów lokalnych w Gminie Bytnica

Opierając się o wyniki badań "Społecznej diagnozy uczniów" dokonanych przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych we współpracy z Zespołem Edukacyjnym w Bytnicy, wypracowano cele główne, szczegółowe i konkretne zadania Programu.

Najistotniejsze kwestie, które zostały poddane szczegółowym badaniom i analizom dotyczyły m.in: uzależnień, hazardu, szkoły, rodziny, czasu wolnego młodzieży, aktywności fizycznej, zdrowia i zwyczajów żywieniowych, przemocy i agresji, grania w gry, korzystania z internetu i smartfona, podstawowych czynności życia codziennego, pracy i ekonomii oraz kapitału społecznego. Diagnoza została opracowana przy pomocy kwestionariuszy ankietowych. Metoda ta została uznana za najskuteczniejsze w tym przypadku narzędzie badawcze, ponieważ pozwoliła na zbadanie w krótkim czasie dużej próby badawczej, przy czym starano się, aby była to grupa jak najbardziej reprezentatywna. Znaleźli się wśród niej reprezentanci takich grup społecznych, jak między innymi: dorośli – kobiety i mężczyźni, zamieszkujący gminę oraz uczniowie Zespołu Edukacyjnego. Przygotowany kwestionariusz składał się z 60 pytań, a zdecydowaną większość z nich stanowiły pytania zamknięte. Badania przeprowadzone zostały w 2024 roku. Dane, które zostały uzyskane poprzez przeprowadzone badanie ankietowe pozwoliły na diagnozę problemów społecznych, które występują na terenie gminy z perspektywy mieszkańców.

W opracowaniu celów i zadań zawartych w programie posłużono się wynikami przeprowadzonej diagnozy przez pedagoga Zespołu Edukacyjnego w Bytnicy.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektora szkoły, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wnioski wynikające z badania

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Bytnica można wyróżnić kilka głównych problemów. Na podstawie otrzymanych wyników zostały również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

Wyniki badań pokazują, że za zdecydowanie najpoważniejsze problemy społeczne należy uznać te, związane z alkoholizmem i narkomanią, uzależnieniami behawioralnymi oraz nadużywaniem internetu i smartfona przez młodzież.

Kluczowe aspekty poddane analizie w zakresie szkoły dotyczyły edukacyjnej roli szkoły, szkoły jako środowiska społecznego, wyzwań i zmian w środowisku edukacyjnym.

Z opracowanego raportu badań wynika, że 70% badanych ani łatwo ani trudno przychodzi uczenie się, średnią ocen kształtuje się między 3.6 a 4, jednak 8,33 % zauważyło, że zdecydowanie ich wyniki w nauce się pogorszyły. 41,67 % ankietowanych jest całkowicie zadowolonych z relacji z wychowawcą klasy, natomiast 45,83 % badanych uczniów zauważa, że kilka razy w tygodniu zdarza się nie rozumieć tego, co mówi nauczyciel podczas lekcji.

Z analizy w zakresie szkoły wywnioskowano, iż niezbędne jest wsparcie dla szkół w adaptacji do zmieniających się warunków, rozwijanie umiejętności społecznych i kompetencji życiowych oraz wsparcie nauczycieli jako mentorów i autorytetów.

Na drugim biegunie zbadano strefę rodziny. Podczas badań skupiono się przede wszystkim na dynamicznej naturze współczesnych rodzin, jej wyzwań oraz roli więzi międzypokoleniowych.

Badania pokazują, że 58,33 % ankietowanych jest całkowicie zadowolonych z kontaktów z matką, 58,33 % z ojcem, 45,83 % z dziadkiem, 54,17 % z babcią. 29,17 % badanych potwierdza, że w domu rodzinnym nadal mieszka z dziadkami. 33,33 % badanych określa swoje relacje z rodzeństwem jako trochę zadowalające,

a trochę nie. Anketowani wskazują, że wyobrażenia na temat małżeństwa i rodziny najbardziej kształtują rodzice/ opiekunowie (66,67%), przyjaciele (20,83%), ja sam (20,83%) oraz rodzeństwo i internet na równi (16,67%). Respondenci uważają, że najważniejsza w życiu jest dobra praca w życiu dorosłym (75%), rozwijanie swoich zainteresowań i hobby (70,83%), przyjaciele (58,33%), miłość na całe życie (54,17%), dobre wykształcenie (45,83%), posiadanie dużych pieniędzy (33,33 %), spełnianie ambicji rodziców i uczciwość (20,83%).

Z przeprowadzonej analizy wyników badań zarekomendowano wzmocnienie elastyczności funkcjonowania rodzin, rozwój programów wsparcia dla rodzin wielodzietnych, programów wsparcia dla różnych modeli rodziny oraz promocję i wsparcie więzi międzypokoleniowych.

Jeśli chodzi o czas wolny skupiono się na analizie zróżnicowania preferencji w zakresie spędzania czasu wolnego, czytania książek i korzystania z urządzeń cyfrowych, pasywności w przestrzeni cyfrowej.

Najchętniej wybieraną formą spędzania czasu jest uprawianie sportu (58,33%), spotykanie się z koleżankami/kolegami (54,17%), robienie czegoś na smartfonie, tablecie - gry, filmy (41,67%) surfowanie po internecie (29,17%).

Z przeprowadzonej analizy odpowiedzi respondentów, należy zauważyć, iż niezbędne jest promowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego, wsparcie w rozwoju umiejętności korzystania z mediów oraz zachęcanie do aktywności społecznej.

Anketowani odpowiadali na pytania w zakresie aktywności fizycznej, zdrowia i nawyków żywieniowych.

Na podstawie badań, które wskazały, że najczęściej uprawianym sportem jest piłka nożna. 29,17 % anketowanych bardzo dobrze ocenia swoją sprawność fizyczną, 41,67 % ocenia swój stan zdrowia raczej dobrze, ale niepokojące jest to, że aż 8,33% swój stan zdrowia ocenia raczej źle, 62,5% codziennie czuje się niewyspanym. Z kolei w większości ponad połowa osób spożywa posiłki w domu, z czego 41,67% osób wskazuje na warzywa i owoce jako przekąski. Zwracać uwagę może wynik - 12,5 % respondentów codziennie zażywa napoje energetyczne, lub zawierające kofeinę, wyciąg z guarany lub różne witaminy, 25% zażywa leki przeciwbólowe mniej więcej raz w miesiącu. Pytania dot. używek pokazują skalę ich stosowania. Odpowiedzi kształtowały się następująco: mniej więcej raz w miesiącu 20,83% wskazało na picie wódki, kilka razy w miesiącu 4,17 % pije szampana, wódkę lub piwo, kilka razy w tygodniu 1,73% pije wódkę, 16,67 % pali papierosy codziennie, 5,45 % pije piwo codziennie.

Raport pokazuje, że młodzież jest świadoma złożoności swojej diety. Niezbędne jest zwiększenie dostępu do wsparcia psychologicznego i poradnictwa zwłaszcza w kontekście stresu związanego z wyzwaniami współczesnego świata tj., wojna za wschodnią granicą i rosnące zagrożenie związane z naruszeniem bezpieczeństwa Polski.

Podstawowe aspekty analizy podczas badania z zakresu przemocy i agresji dotyczyły zwiększenia częstości występowania przemocy, zwiększenia doświadczeń przemocy wśród uczennic, wzrost liczby świadków przemocy emocjonalnej.

Wśród badanych 20,83 % oświadcza, że codziennie jest świadkiem przemocy fizycznej i psychicznej. kierowanej do koleżanek lub kolegów.

Wyniki pokazały, że przemoc i agresja wśród młodzieży są poważnymi problemami, które wymagają kompleksowego podejścia i skutecznych działań prewencyjnych oraz interwencyjnych. Inwestowanie w edukację, rozwój umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz zapewnienie wsparcia dla ofiar przemocy przyczyni się do budowania zdrowych i bezpiecznych społeczności lokalnych.

Biorąc pod uwagę, że nowe technologie stanowią integralną część życia młodych ludzi, wpływając na ich rozwój intelektualny, społeczny i emocjonalny przeprowadzone badania dotyczyły głównie czasu spędzanego na korzystaniu z gier i Internetu, wpływu technologii na relacje społeczne oraz równowagi między czasem online, a offline.

Badania wskazują, że 25% anketowanych codziennie gra w gry na komputerze lub konsoli do gier, 29,17% gra w gry na smartfonie kilka razy w tygodniu. 75 % badanych zabiera telefon do szkoły, 33,33 % kilka razy dziennie ogląda filmy, 45,83% ogląda kanały na You Tube, 37,5 % kontaktuje się ze znajomymi przez Messenger, WatsApp czy gadu gadu, 33,33% szuka informacji do odrabiania lekcji.

Analizując wyniki, za najbardziej rekomendowane działania należy uznać promowanie odpowiedzialnego korzystania z technologii, wsparcie dla rodziców i nauczycieli, rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

W obszarze podstawowych czynności życia zbadano sen, odżywianie, spędzanie wolnego czasu, korzystanie z mediów oraz relacje rówieśnicze. Z badań wynika podobnie jak z poprzednich obszarów, że 75% ankietowanych zabiera telefon do szkoły codziennie, a tylko 4,17% przeczytało w ostatnich 12 miesiącach inną książkę niż zadaną przez nauczyciela, natomiast 54,17 % badanych nigdy nie przeczytało książki innej niż zadaną. 12,5% mniej więcej raz na tydzień nudzi się ponad godzinę dziennie, 16,67% nudzi się ponad godzinę dziennie kilka razy w miesiącu, 79,17 % zaznaczyło, że nigdy nie było w teatrze, 58,33 % nigdy nie było na dyskotecce. Spośród badanych 45,83% wskazuje, że codziennie pomaga rodzicom w pracach domowych, 20,83% robi to raz w tygodniu. Respondenci zaznaczyli, że codziennie zostają ukarani przez rodziców (4,17%), kilka razy w tygodniu (4,17%), kilka razy w miesiącu (8,33%), raz w miesiącu lub rzadziej (29,17%).

Interpretując powyższe odpowiedzi ankietowanych zauważalna jest potrzeba promowania zdrowych nawyków oraz wsparcia dla rodzin i szkół zwłaszcza w infrastrukturę i zasoby oraz warsztaty i szkolenia.

Obszar badawczy "Praca i ekonomia" zawierał kluczowe aspekty do analizy: wpływ pracy na młodzież, edukacja ekonomiczna, pragnienie samodzielności finansowej.

Badania pokazują, że 20,83% młodzieży otrzymuje od rodziców pieniądze codziennie, 25% otrzymuje je jak regularne kieszonkowe, 37,5% dostaje pieniądze, gdy o nie poprosi, 37,5% z okazji imienin, urodzin lub świąt, 50% na wycieczki szkolne. 33,33 % ankietowanych przenacza je na zakup jedzenia (np. kanapka, bułka, woda, napój), 33,33% na zakup ubrań, 12,5% na zakup gier komputerowych, 16,67% na zakup wymarzonej rzeczy. 29,17% badanych wskazuje, że czasami udaje się zarobić pieniądze podczas wakacji.

Ostanią strefą badawczą był kapitał społeczny w zakresie: kapitał społeczny jako klucz do zrozumienia dynamiki życia społecznego, zmiany w religijności i praktykach religijnych, wzrost permissywizmu moralnego i niepewności w kwestiach etycznych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że należy wzmocnić edukację obywatelską, poprzez wprowadzenie i rozwój programów edukacyjnych skupiających się na budowaniu kapitału społecznego, z naciskiem na zaufanie społeczne, współpracę oraz zaangażowanie w sprawy lokalne i ogólnospołeczne. Warto zastanowić się nad wzmocnieniem pozytywnego wpływu religijności na kapitał społeczny poprzez adaptację programów religijnych do zmieniających się realiów. Niezbędny jest także rozwój programów wsparcia w kształtowaniu postaw etycznych.

Pomimo działań gminy w dziedzinie profilaktyki w szkole, nadal istnieje potrzeba prowadzenia akcji, programów i warsztatów profilaktycznych dotyczących spożywania i nadużywania alkoholu, wyrobów tytoniowych i narkotyków, w szczególności skupiających się na negatywnym wpływie na zdrowie osób zażywających je w młodym wieku.

Na podstawie dokonanej diagnozy należałoby także wdrożyć do szkoły zajęcia dodatkowe, wskazywane przez dzieci, które są zgodne z ich zainteresowaniami. Odwrócenie uwagi od substancji psychoaktywnych i promowanie zdrowego stylu życia z pewnością są częścią profilaktyki.

Przeprowadzona diagnoza z zakresu uzależnień behawioralnych wskazuje, że największy problem związany jest z nadużywaniem internetu, telefonu oraz skupieniem życia na mediach społecznościowych. Analizując wyniki badań dostrzega się małą kontrolę rodziców w tym zakresie lub jej brak. Uzależnienie związane z telefonem, umieszczaniem swojego życia w sieci, najwidoczniejsze jest w klasach starszych VII - VIII. Grupą ryzykownie korzystającą z telefonu i internetu są uczniowie klas IV-V. Badania wskazują na konieczność przeprowadzania programów profilaktycznych z zakresu uzależnienia od telefonu, internetu i mediów społecznościowych w celu zwiększenia świadomości z płynących zagrożeń, niebezpieczeństw i mogących wystąpić konsekwencji.

Analiza wyników diagnozy wskazuje, że nawyki młodzieży, problemy oraz ich warunki życia mogą się różnić w zależności od specyfiki gminy. Lokalne czynniki, takie jak poziom zamożności, dostęp do infrastruktury edukacyjnej i rekreacyjnej oraz lokalne inicjatywy wspierające młodzież mogą znacząco wpływać na doświadczenia młodych ludzi. W związku z tym analiza wyników diagnozy została przeprowadzona w kontekście specyficznych warunków gminy, aby lepiej zrozumieć potrzeby młodzieży, mieszkańców i opracować skuteczne strategie wsparcia dostosowane do lokalnych potrzeb i realiów , zapisane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 4. Adresaci programu:

1. dzieci, młodzież,
2. dorośli mieszkańcy Gminy Bytnica,
3. kadra pedagogiczna szkół,
4. sprzedawcy napojów alkoholowych,
5. organizacje pozarządowe,
6. osoby uzależnione, pijące ryzykownie i ich rodziny,
7. lokalne instytucje współpracujące w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie.

§ 5. Cele programu

1. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych, a także płynących z uzależnień behawioralnych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 2) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych, itp.;
- 3) zwiększenie świadomości na temat szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, używaniem substancji psychoaktywnych czy uzależnieniem od określonych zachowań, m.in. nadużywaniem internetu, telefonu;
- 4) dostosowanie programów profilaktycznych do zdiagnozowanych potrzeb;
- 5) zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych oraz członków ich rodzin;
- 6) minimalizowanie szkód zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu oraz używania substancji psychoaktywnych czy uzależnień behawioralnych;
- 7) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych;
- 8) wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie;
- 9) zwiększenie zaangażowania lokalnych społeczności poprzez wspieranie działań o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym (placówki oświatowe, kulturalne, sportowe, organizacje pozarządowe),
- 10) prowadzenie działań zmierzających do prawidłowego realizowania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 poz. 2151 ze zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1930 ze zm.), Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642), oraz ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2024 poz. 1670 ze zm.).

§ 6. Zadania programu i sposoby realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków:

- 1) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego;

- 4) współpraca z Poradniami Leczenia Uzależnień;
- 5) kierowanie na badania do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia, opłaty za wydanie opinii, opłaty sądowe od wniosków o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego;
- 6) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych;
- 7) wspieranie osób uzależnionych po zakończonych terapiach;
- 8) upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych, dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy;
- 9) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób pracujących z uzależnionymi i współuzależnionymi;
- 10) gromadzenie i udzielanie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, województwa;
- 11) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 12) inicjowanie interwencji kryzysowej;
- 13) udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych;
- 14) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) pomoc psychologiczna skierowana do członków rodzin, w których występuje problem uzależnień;
- 2) współpraca z poradniami odwykowymi oraz placówkami lecznictwa uzależnień;
- 3) współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorem szkoły w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach;
- 4) prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej dla osób współuzależnionych;
- 5) prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, programów multimedialnych;
- 6) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policją, Sądem;
- 7) wspieranie działań środowiskowych mających na celu pogłębianie więzów rodzinnych oraz integrację z lokalnym środowiskiem;
- 8) edukacja rodziców w zakresie zagrożeń związanych z alkoholizmem i substancjami psychoaktywnymi;
- 9) zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) wdrażanie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej;
- 2) współpraca z placówkami oświatowymi;
- 3) współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy;
- 4) działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich;

- 5) działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji gminy, udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych;
- 6) udział w rekomendowanych programach profilaktycznych;
- 7) prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi, muzycznymi i integracyjnymi;
- 8) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;
- 9) zakup i rozprowadzanie, upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych zachowań ryzykownych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, programy multimedialne, platformy profilaktyczne, szkoleniowe, itp.);
- 10) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień;
- 11) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 12) prowadzenie działań edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania narkotyków czy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem jakiejś czynności;
- 13) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanią;
- 14) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód;
- 15) promowanie pozytywnych, pożądanych społecznie postaw oraz zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, poprzez inicjowanie i organizowanie imprez profilaktycznych, spotkań plenerowych, heppeningów, wideowarsztatów;
- 16) finansowanie zajęć dla dzieci z elementami profilaktyki i edukacji uzależnień prowadzonych przy Gminnej Bibliotece w Bytnicy;
- 17) dofinansowanie placówek wsparcia dziennego;
- 18) dofinansowanie, w miarę potrzeb i środków, wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemami związanymi z uzależnieniem w formie zajęć edukacyjno – profilaktycznych;
- 19) organizacja pikników rodzinnych promujących zdrowy, trzeźwy styl życia;
- 20) wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym;
- 21) dofinansowanie, w miarę potrzeb i środków finansowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych lub zajęć pozalekcyjnych mających na celu zapobieganie uzależnieniom.
- 22) dostarczanie informacji i wiedzy, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacji do dbania o zdrowie oraz jeśli zajdzie taka potrzeba, poszukiwania pomocy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami

- 1) działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) prenumeratę czasopism (w formie papierowej lub elektronicznej) specjalistycznych, branżowych i umożliwienie korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym;
- 3) wspieranie działań stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 4) współpraca z placówkami oświatowymi, kulturalnymi i sportowymi, Policją w celu prowadzenia działań prewencyjnych, zmierzających do minimalizowania skutków uzależnień w Gminie Bytnica;
- 5) współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki poprzez organizowanie spotkań, konferencji sprzyjających zawieraniu lokalnej koalicji na rzecz podnoszenia świadomości dotyczącej

problemów alkoholowych i mechanizmów uzależnień oraz zwalczania uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia;

- 6) promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych, adresowanych do mieszkańców Gminy Bytnica;
- 7) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin;
- 8) wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin;
- 9) współpraca z Poradniami Leczenia Uzależnień;
- 10) wspieranie działalności grup samopomocowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy;
- 3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

- 1) W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- 1) udział osób uzależnionych, bądź pijących szkodliwie w szkoleniach realizowanych w ramach projektów;
- 2) pomoc w formie rzeczowej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin;
- 3) prowadzenie działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin.

§ 7. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Bytnica, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych regulują odrębne uchwały Rady Gminy Bytnica.

§ 8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 150 zł brutto za udział w każdym posiedzeniu komisji – na podstawie listy obecności potwierdzonej przez przewodniczącego lub zastępcę przewodniczącego komisji.

2. Pracownikom Urzędu Gminy w Bytnicy i pracownikom jednostek organizacyjnych Gminy Bytnica wynagrodzenie przysługuje w sytuacji gdy posiedzenie komisji odbywa się poza godzinami ich pracy lub w ich czasie wolnym od pracy.

§ 9. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² i 9³ ust 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 ze zm.).

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bytnica.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Kotlarz